

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Tdo/55/2024
Identifikačné číslo spisu:	4417010085
Dátum vydania rozhodnutia:	17.12.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Martina Zeleňáková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:4417010085.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martiny Zeleňákovvej a sudcov JUDr. Dušana Krč - Šeberu a JUDr. Dušana Szabóa v trestnej veci obvineného M. C., pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí s verejným vyhlásením rozsudku konanom 17. decembra 2025 v Bratislave, o dovolaní obvineného M. C. proti uzneseniu Krajského súdu v Nitre z 31. mája 2022, sp. zn. 1To/38/2022, takto

rozhodol:

Uznesením Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/38/2022 z 31. mája 2022, a v konaní, ktoré mu predchádzalo bol z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku porušený zákon

v ustanoveniach § 293 ods. 10 Trestného poriadku, § 319 Trestného poriadku, § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, § 127 ods. 4, ods. 5 Trestného zákona a § 156 ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 1. mája 2015

v n e p r o s p e c h obvineného M. C.

Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušuje uznesenie Krajského súdu v Nitre, sp. zn. 1To/38/2022 z 31. mája 2022, ako aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje Krajskému súdu v Nitre, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Nové Zámky (ďalej tiež „okresný súd" alebo „súd prvého stupňa") z 19. januára 2022, sp. zn. 2T/18/2017, bol obvinený M. C. (ďalej tiež „obvinený" alebo „dovolateľ") uznaný vinným z prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 1. mája 2015 (ďalej len „Trestný zákon") s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, na

tom skutkovom základe, že

- 25. októbra 2014 v čase o 10.00 h na Ulici Y. N. v D. R. pred bytovým domom č. X, potom ako zobral na ruky svoju maloletú dcéru, L. H., nar. 10. augusta 2012 a začal s ňou utekať a jej matka - poškodená U. X., narodená XX. D. XXXX, trvale bytom D. R., Ul. D. číslo XX, sa rozbehla za ním a žiadala ho, aby jej vrátil ich spoločnú dcéru, poškodenú fyzicky napadol tak, že ju chytil za vlasy zopnuté vo vrkoči a opakovane ju za ne prudko potiahol, následne naložil maloletú dcéru do vozidla, načo si poškodená sadla do vozidla na strane spolujazdca v snahe zabrániť odchodu obžalovaného aj s ich spoločnou dcérou a chcela privolať políciu mobilným telefónom, ktorý jej ale obžalovaný vytrhol z ruky a potom poškodenú ťahajúc ju za nohy vytiahol von z vozidla, pričom táto spadla na zem, čím spôsobil poškodenú U. X. zranenia, a to pomliaždenie ľavého ramena a podvrtnutie krčnej chrbtice s indikáciou nosenia Schantzovho goliera, počas liečby ktorých zranení bola poškodená obmedzená v obvyklom spôsobe života po dobu 15 dní a vyžiadali si dobu práceneschopnosti 15 dní.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 156 ods. 2 Trestného zákona, § 38 ods. 2, ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. h) Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 20 (dvadsať) mesiacov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a), § 50 ods. 1 Trestného zákona podmiennečne odložil na skúšobnú dobu 18 (osemnásť) mesiacov.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku súd prvého stupňa uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenú U. X., škodu vo výške 412,- Eur a podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku ju so zvyškom nároku na náhradu škody odkázal na civilný proces.

Okresný súd zároveň postupom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku poškodenú W. R. A. a.s., N., odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Proti tomuto rozsudku okresného súdu podal obvinený odvolanie, ktoré Krajský súd v Nitre (ďalej tiež „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) uznesením z 31. mája 2022, sp. zn. 1To/38/2022, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti naposledy označenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený, prostredníctvom svojho obhajcu JUDr. Martina Endrödyho, advokáta so sídlom v Nitre, Štúrova 43, vo svoj prospech dovolanie z dôvodov plynúcich z ustanovení § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Trestného poriadku.

V písomných dôvodoch podaného dovolania obvinený vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku namietal, že ustálený skutok, podľa jeho názoru, nenapĺňa kvalifikovanú skutkovú podstatu prečinu ublíženia na zdraví podľa ods. 2 písm. a) ustanovenia § 156 ods. 1 Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, pretože v odraze skutkovej vety nie je vyjadrená blízka osoba inak ako tým, že poškodená je matka spoločného dieťaťa obvineného a poškodenej, pričom v právnej kvalifikácii absentuje poukaz na konkrétne ustanovenie § 127 Trestného zákona vzhľadom na použitie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, navyše z ustanovenia § 127 ods. 5 Trestného zákona, je podľa názoru obvineného zrejmé, že samotné jeho použitie je vylúčené, pretože blízkou osobou je síce aj „rodič spoločného dieťaťa“, avšak trestný čin ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona (ale ani výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona) nie je uvedený v taxatívnom výpočte trestných činov, pri ktorých použitie charakteristiky „rodič spoločného dieťaťa“ ako blízkej osoby, prichádza v zmysle spomínaného ustanovenia Trestného zákona (§ 127 ods. 5 Trestného zákona) do úvahy. Pri eventuálnom použití ustanovenia § 127 ods. 4 Trestného zákona sa dá, podľa názoru obvineného, uvažovať o poškodenej iba ako „o osobe v obdobnom pomere“, avšak iba v prípade, ak sú psychicky natoľko spriaznené, že by ujmu, ktorú hypoteticky utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú, pričom je potrebné zdôrazniť, že musí ísť o vzájomný, teda obojstranný vzťah medzi týmito osobami. Uvedené je však, podľa názoru dovolateľa, vzhľadom na charakter trestného činu vylúčené. Vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku obvinený namietal, že krajský súd vykonal 31. mája 2022 verejné zasadnutie o jeho odvolaní v neprítomnosti jeho zvoleného obhajcu JUDr. Tibora Šuláka, na ktorom (verejnom zasadnutí)

aj meritórne rozhodol, napriek tomu, že na to neboli, podľa jeho názoru, splnené podmienky. V tejto súvislosti sa dovolateľ nestotožnil s výkladom ustanovenia § 293 odsek 10 Trestného poriadku, ktoré podľa názoru odvolacieho súdu síce konštituuje povinnosť obhajcu zúčastniť sa verejného zasadnutia, na konanie ktorého dal obvinený (a to aj podaním odvolania) podnet, ale nie prekážku súdu, pre ktorú nie je možné verejné zasadnutie vykonať. Podľa názoru obvineného vzhľadom na to, že sa jeho zvolený obhajca napriek vykázanému doručeniu na predmetné verejné zasadnutie bez ospravedlnenia nedostavil a súčasne sa nejednalo v jeho prípade o povinnú obhajobu, krajský súd mohol konať toto verejné zasadnutie v neprítomnosti zvoleného obhajcu iba so súhlasom obvineného, ktorý (súhlas) však nemal a nebol obsahom ani e-mailovej správy, na ktorú krajský súd ani neprihliadal.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyslovil, že uznesením krajského súdu bol z dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i), a písm. c) Trestného poriadku, porušený zákon v ustanovení § 319 Trestného poriadku a v konaní, ktoré mu predchádzalo, v ustanovení § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 1. mája 2015 s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, § 293 ods. 10 Trestného poriadku, v neprospech obvineného, zrušil uznesenie krajského súdu v celom rozsahu a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Prokurátor Okresnej prokuratúry Nové Zámky sa k podanému dovolaniu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“) ako súd dovolací [§ 377 Trestného poriadku] pred vydaním rozhodnutia o dovolaní posúdil naplnenie procesných podmienok pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu [§ 368 ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané prostredníctvom obhajcu (§ 373 ods. 1 Trestného poriadku), osobou oprávnenou na jeho podanie [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na súde, ktorý rozhodol v prvom stupni (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku). Zistil ďalej, že dovolanie spĺňa obligatórne obsahové náležitosti (§ 374 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku).

Najvyšší súd ďalej zistil, že dovolanie obvineného M. C. vo vzťahu k namietaným okolnostiam týkajúcich sa porušenia práva na obhajobu zásadným spôsobom a naplňajúcim dovolací dôvod v zmysle § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ako aj vo vzťahu k namietaným okolnostiam, týkajúcim sa nesprávneho právneho posúdenia zisteného skutku naplňajúcim dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, je opodstatnené.

V prvom rade sa žiada uviesť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným a záväzným rozhodnutiam súdov predstavuje výrazný zásah do právnej istoty a stability právnych vzťahov v právnom štáte. Aj z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave najzásadnejších a zákonom taxatívne vymedzených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojimi dôsledkami mohli zásadne ovplyvniť trestné konanie, respektíve jeho procesný výsledok. Dovolanie nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa [primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (ďalej len „Zbierka“) pod číslom 57/2007].

Jednotlivé dovolacie dôvody [§ 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku], ktoré môže dovolateľ uplatňovať, sú vymedzené taxatívne a podstatne užšie ako dôvody zakotvené v Trestnom poriadku pre zrušenie rozsudku v odvolacom konaní, aby sa príliš širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nenarušovala právna istota. Dovolanie teda nezakladá ďalšiu riadnu opravnú inšanciu a nepredstavuje „ďalšie odvolanie“. (Primerane napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Tdo/67/2018, 4Tdo/17/2019, 4Tdo/23/2019, 5Tdo/85/2017, 5Tdo/7/2020.).

Podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak zásadným spôsobom bolo porušené právo na obhajobu.

Právo na obhajobu patrí k základným atribútom spravodlivého procesu. Je jedným zo základných práv obvineného, ktoré je zakotvené v čl. 50 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 40 ods. 3 Listiny

základných práv a slobôd a následne aj v § 2 ods. 9 Trestného poriadku. Porušenie práva na obhajobu je síce dôvodom pre podanie dovolania [§ 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku], avšak zákon (teda Trestný poriadok) pre uplatnenie takéhoto dovolacieho dôvodu predpokladá len zásadné porušenie práva na obhajobu (teda nie každé aj bezvýznamné porušenie tohto práva zakladá vyššie označený dovolací dôvod).

Právo na obhajobu v zmysle dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 4 Trestného poriadku) - primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 7/2011.

Podľa § 293 ods. 9 Trestného poriadku v prípadoch povinnej obhajoby nemožno konať verejné zasadnutie bez prítomnosti obhajcu. Ospravedlnenie a žiadosť podľa odseku 7 môže predniesť aj obhajca obvineného, ak je na to osobitne splnomocnený.

Podľa § 293 ods. 10 Trestného poriadku sa obhajca obvineného vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní, ako aj verejného zasadnutia, na ktoré dal podnet svojim návrhom obvinený.

Zo zápisnice o verejnom zasadnutí konanom o odvolaní obvineného plynie, že krajský súd vykonal uvedený úkon okrem iných aj v neprítomnosti obvineného konštatujúc, že obvinený mal doručenie upovedomenia vykázané 10. mája 2022, lehotu na prípravu verejného zasadnutia mal zachovanú (na ospravedlnenie mailom podľa § 62 ods. 1 Trestného poriadku krajský súd neprihliadal) a rovnako tak aj v neprítomnosti obhajcu, ohľadom ktorého odvolací súd konštatoval, že obhajca mal doručenie upovedomenia vykázané 10. mája 2022, pričom lehotu na prípravu na verejné zasadnutie mal rovnako zachovanú s tým, že svoju neúčast' neospravedlnil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia krajský súd vyjadril názor, že v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku bolo možné vykonať verejné zasadnutie v neprítomnosti obžalovaného, keďže bol o ňom riadne a včas upovedomený, ako aj poučený, ako to vyplýva z č. l. 895, o možnosti konania verejného zasadnutia v jeho prítomnosti alebo za podmienok v zmysle § 293 ods. 5 Trestného poriadku a napriek tomu, že obžalovaný dal podnet svojim odvolaním na konanie verejného zasadnutia, a preto bol obhajca povinný sa tohto verejného zasadnutia zúčastniť, podľa § 293 odsek 10 Trestného poriadku, uvedené ustanovenie, podľa názoru krajského súdu, konštatuje povinnosť obhajcu, ale nie prekážku súdu, pre ktorú nie je možné vykonať verejné zasadnutie.

S takýmto výkladom ustanovenia § 293 ods. 10 Trestného poriadku však nie je možné súhlasiť.

Vzhľadom na to, že § 293 Trestného poriadku ako špeciálne ustanovenie upravuje prítomnosť na verejnom zasadnutí, § 252 Trestného poriadku týkajúce sa prítomnosti na hlavnom pojednávaní sa ani primerane podľa § 298 Trestného poriadku v takýchto prípadoch nepoužije. Z § 293 ods. 9 Trestného poriadku plynie, že v prípadoch povinnej obhajoby, bez ohľadu na jeho predmet, nie je možné konať verejné zasadnutie bez prítomnosti obhajcu. Ustanovenie §-u 293 ods. 10 Trestného poriadku predchádzajúce ustanovenie dopĺňa v tom smere, že pokiaľ predmetom verejného zasadnutia je konanie o odvolaní aj v takomto prípade sa verejného zasadnutia obhajca vždy zúčastní, a to bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o povinnú obhajobu. Aj keď ustanovenie §-u 293 Trestného poriadku neobsahuje výslovnú úpravu v tom smere, že verejné zasadnutie o odvolaní v prípade, ak nejde o povinnú obhajobu, možno konať v neprítomnosti obhajcu, ak s tým obžalovaný súhlasí (ako to upravuje ustanovenie § 252 ods. 4, veta druhá, Trestného poriadku pri hlavnom pojednávaní), vzhľadom na to, že podľa § 34 ods. 1, posledná veta, Trestného poriadku obvinený môže uplatňovať svoje práva sám alebo prostredníctvom obhajcu, v prípadoch ak nejde o povinnú obhajobu sa obvinený vždy môže účasti a právnej pomoci zo strany svojho obhajcu vzdať, preto aj bez výslovnej tomu zodpovedajúcej právnej úpravy verejné zasadnutie o odvolaní, ak nejde o povinnú obhajobu, možno konať bez prítomnosti obhajcu, ak s tým obvinený súhlasí.

Z citovaných ustanovení (§ 293 ods. 9 a ods. 10 Trestného poriadku), podľa názoru najvyššieho súdu,

nie je možné vyvodit', že by verejné zasadnutie o odvolaní v prípade, ak nejde o povinnú obhajobu, bolo možné vykonať v neprítomnosti obhajcu bez súhlasu obvineného. Napokon zákonodarca rovnakú formuláciu týkajúcu sa účasti ako u obhajcu použil aj u prokurátora (podľa § 293 ods. 2 Trestného poriadku sa prokurátor vždy zúčastní verejného zasadnutia, na ktorom sa koná o odvolaní), pritom niet pochyb o tom, že verejné zasadnutie o odvolaní bez prokurátora konať nemožno.

Verejné zasadnutie o odvolaní obvineného vykonal krajský súd v prejednávanej veci bez prítomnosti obhajcu a aj obvineného, ktorý súhlas s jeho konaním v neprítomnosti obhajcu neudelil.

Pokiaľ krajský súd dospel k záveru, že obhajcovi bolo upovedomenie o verejnom zasadnutí riadne a včas doručené a obhajca sa napriek tomu verejného zasadnutia bez riadneho a včasného ospravedlnenia nezúčastnil, mohol pristúpiť k uplatneniu poriadkových opatrení podľa § 70 Trestného poriadku alebo k ustanoveniu náhradného obhajcu podľa § 42 Trestného poriadku, pre vykonanie verejného zasadnutia v neprítomnosti obhajcu však nemal splnené podmienky (postupoval v rozpore s ustanovením § 293 ods. 10 Trestného poriadku) a takýmto postupom neumožnil obvinenému a jeho obhajcovi plné uplatnenie jeho práv, čím došlo k porušeniu práva obvineného na obhajobu zásadným spôsobom a naplneniu dovolacieho dôvodu plynúceho z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. (Primerane rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. mája 2022, sp. zn. 4Tdo/63/2021.)

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie situácia, keď skutok bol v napadnutom rozhodnutí kvalifikovaný ako trestný čin, napriek tomu, že nešlo o žiadny trestný čin, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, alebo že obvinený bol uznaný za vinného z prísnejšieho (prípadne miernejšieho) trestného činu, než ktorého sa ustáleným skutkom dopustil. Podstatou správneho posúdenia skutku je aplikácia hmotného práva, teda zistenie, že skutok zistený v napadnutom rozhodnutí súdu bol subsumovaný - podradený pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dôvodu (primerane napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu, sp. zn. 3Tdo/29/2018, sp. zn. 2Tdo/6/2019, sp. zn. 5Tdo/48/2018).

Odsudzujúci výrok o vine má jednak skutkovú časť (vetu), a jednak právnu časť, teda právnu vetu a právnu kvalifikáciu. Skutková veta odráža faktické okolnosti, ktoré sú právne relevantné z hľadiska základnej alebo kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu, teda kvalifikačne použitého ustanovenia osobitnej časti Trestného zákona. Formulácia „uvedením všetkých zákonných znakov vrátane tých, ktoré odôvodňujú určitú trestnú sadzbu" (§ 163 ods. 3 Trestného poriadku) znamená povinnosť uviesť vo výroku o vine odsudzujúceho rozsudku okrem skutkovej vety aj tzv. právnu vetu, vychádzajúcu zo znenia ustanovenia (ustanovení), použitého (použitých) na právnu kvalifikáciu činu, ktoré sú označené vo výroku o vine zákonným pomenovaním a číselným paragrafovým označením (s nimi je priamo spojená trestná sadzba trestu odňatia slobody) zákona.... (primerane stanovisko najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 14/2019-I).

Podľa § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona sa chránenou osobou rozumie blízka osoba.

Podľa § 127 ods. 4 Trestného zákona sa blízkou osobou na účely tohto zákona rozumie príbuzný v priamom pokolení, osvojiteľ, osvojenec, súrodenec a manžel; iné osoby v rodinnom alebo obdobnom pomere sa pokladajú za navzájom blízke osoby len vtedy, ak by ujmu, ktorú utrpela jedna z nich, druhá právom pociťovala ako ujmu vlastnú.

Podľa § 127 ods. 5 Trestného zákona blízkou osobou sa na účely trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa

§ 360 ods. 2 alebo nebezpečného prenasledovania podľa § 360a rozumie aj bývalý manžel, druh, bývalý druh, rodič spoločného dieťaťa a osoba, ktorá je vo vzťahu k nim blízkou osobou podľa odseku 4, ako aj osoba, ktorá s páchateľom žije alebo žila v spoločnej domácnosti.

Skutok, ktorým sa obvinený uznáva za vinného, musí byť v skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal všetkým znakom skutkovej podstaty trestného činu, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného (primerane rozhodnutie najvyššieho súdu publikované v Zbierke pod číslom 12/2009), a to vrátane znaku, ktorý podmieňuje použitie vyššej trestnej sadzby.

Obvinený M. C. bol v úvode označeným rozsudkom okresného súdu uznaný vinným z prečinu ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona v znení účinnom do 1. mája 2015 s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v jednočinnom súbehu s prečinom výtržníctva podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z popisu skutku ustáleného v takzvanej skutkovej vete rozsudku okresného súdu, v podstate plynie, že obvinený 25. októbra 2014 o 10.00 hod na ulici v D. R. pred bytovým domom č. X, potom ako zobral na ruky svoju maloletú dcéru a začal s ňou utekať a jej matka - poškodená U. X., narodená XX. D. XXXX, sa rozbehla za ním a žiadala ho, aby jej vrátil ich spoločnú dcéru, poškodenú fyzicky napadol tak, že ju chytil za vlasy zopnuté vo vrkoči a opakovane ju za ne prudko potiahol, následne naložil maloletú dcéru do vozidla, načo si poškodená sadla do vozidla v snahe zabrániť odchodu obvineného aj s ich spoločnou dcérou, potom čo jej obvinený vytrhol z ruky telefón, ktorým chcela zavolať políciu, poškodenú vytiahol za nohy z auta, pričom táto spadla na zem, čím jej obvinený spôsobil pomliaždenie ľavého ramena a podvrtnutie krčnej chrčtice s indikáciou nosenia Schantzovho goliera, počas liečby ktorých zranení bola poškodená obmedzená v obvyklom spôsobe života po dobu 15 dní a vyžiadali si dobu práceneschopnosti 15 dní.

Z takto ustáleného skutku plynie, že poškodená bola matkou spoločnej dcéry obvineného a poškodenej.

Z ustanovenia § 127 ods. 5 Trestného zákona (účinného do 1. mája 2015) však plynie, že „rodič spoločného dieťaťa“ prípadne „bývalý druh“ je chránenou osobou len v prípade trestných činov vydierania podľa § 189, znásilnenia podľa § 199 ods. 2, sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 2, sexuálneho zneužívania podľa § 201 ods. 2, týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208, nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 2 alebo nebezpečného prenasledovania podľa § 360a (v súčasnosti je to ešte trestný čin nebezpečného elektronického obťažovania podľa § 360b a financovania terorizmu podľa § 419c ods. 2), v žiadnom prípade však nie v prípade trestného činu ublíženia na zdraví podľa § 156 Trestného zákona, či výtržníctva podľa § 364 Trestného zákona.

Ustálená skutková veta pritom neobsahuje žiadne skutkové okolnosti, na podklade ktorých by bolo možné dospieť k jednoznačnému záveru, že obvinený a poškodená sú bývalí druh a družka a už vôbec nie okolnosti v tom smere, že by ujmu, ktorú utrpel jeden z nich, ten druhý právom pociťoval ako ujmu vlastnú, teda zistený skutok neobsahuje žiadne skutkové okolnosti, ktoré by umožňovali dospieť k záveru, že by poškodená bola vo vzťahu k obvinenému blízkou osobou v zmysle ustanovenia § 127 ods. 4 Trestného zákona.

Ustálená skutková veta teda neobsahuje žiadne také skutkové okolnosti, ktoré by v súlade s ustanovením § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona v spojení s ustanovením § 127 ods. 4 alebo ods. 5 Trestného zákona bolo možné právne posúdiť tak, že v osobe poškodenej ide o chránenú - blízku osobu.

Navyše, či v konkrétnom prípade na základe vzťahu bývalého druha a družky pôjde o osoby navzájom blízke, závisí od hĺbky ich vzťahu, pričom musí ísť o obojstranný vzťah medzi osobami navzájom si blízkymi, nestačí, ak vzájomnú blízkosť pociťuje výlučne jedna osoba, pritom z výpovede obvineného plynie, že v čase spáchania skutku s poškodenou spoločne nežili približne dva roky, poškodená vo svojej výpovedi uviedla, že od leta 2015 do 29. novembra 2015 obnovili spolužitie, ale opätovne ho ukončili z dôvodu, že ju mal obvinený zbiť, pričom aj samotný krajský súd v odôvodnení svojho rozhodnutia

vyjadril názor, že motiváciou spáchania skutku zo strany obvineného mal byť pretrvávajúci zlý vzťah s poškodenou pri opatere ich spoločnej dcéry, okrem toho obvinený mal v registri priestupkov okrem iných aj dva priestupky proti občianskemu spolunažívaniu z roku 2013, ktorých sa dopustil proti poškodenej U. X. a jej rodičov. Vzhľadom na charakter vzťahu obvineného a poškodenej je zjavné, že ich nie je možné považovať za blízke osoby pre potreby trestného konania.

Podľa názoru najvyššieho súdu je preto zrejmé, že v prejednávanej veci neprichádza do úvahy kvalifikácia skutku aj podľa kvalifikovanej skutkovej podstaty trestného činu podľa § 156 ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na ustanovenie § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody najvyšší súd uznesenie krajského súdu zrušil a prikázal mu, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

V novom konaní bude úlohou odvolacieho súdu opätovne rozhodnúť o odvolaní obvineného pri súčasnej viazanosti odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu v zmysle § 391 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd pripomína, že dovolanie bolo podané len v prospech obvineného M. C., a preto bude krajský súd v ďalšom konaní limitovaný zásadou zákazu reformatio in peius v zmysle § 391 ods. 2 Trestného poriadku.

Na základe vyššie uvedených dôvodov preto senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jednomyselne rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.